

POSTANOWIENIE

21 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 21 kwietnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku Z.S., P.S., W.S., E.S. i I.U.

z udziałem Miasta S., M.Ż., D.Ż. i E.K.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej Z.S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach

z 10 maja 2024 r., I Ca 109/24,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od Z.S. na rzecz Miasta S. koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 240 (dwieście czterdzieści) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia skarżącej odpisu postanowienia do dnia zapłaty,

3) oddala wniosek uczestników postępowania D.Ż. i M.Ż. o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego od skarżącej.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 maja 2024 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił apelację wnioskodawców Z.S., P.S., W.S., E.S. i I.U. od postanowienia Sądu Rejonowego w Augustowie z 27 listopada 2023 r., oddalającego ich wniosek o

stwierdzenie zasiedzenia bliżej opisanej części działki nr [...] stanowiącej własność uczestnika postępowania Miasta S.

Wnioskodawczyni Z.S. wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni podniosła, że jest ona oczywiście uzasadniona albowiem, wbrew ocenie i ustaleniom faktycznym Sądu Okręgowego, wnioskodawcy posiadali nieruchomość oddaną im w użytkowanie wieczyste, przekształcone następnie we własność (działka nr [...]) w sposób odmienny niż fragment działki nr [...] objęty wnioskiem o zasiedzenie. Nie sposób podzielić poglądu Sądu, że skoro wnioskodawcy posiadali pierwszą z nich jak użytkownicy wieczystości czyli w sposób zależny, to także częścią działki nr [...], objętą wnioskiem o zasiedzenie, władali jak posiadacze zależni.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności nakładało na skarżącą powinność wykazania, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego, dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Oczywiste jest tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy sprawy. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób jednoznaczny i oczywisty, na pierwszy rzut oka, co skarżący winien wykazać we wniosku bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, które nie podlegają badaniu na etapie tak zwanego przedsądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, Nr 3, poz. 52; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156 oraz z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca nie przytoczyła przepisów prawa, którym Sąd drugiej instancji miał uchybić w stopniu rażącym i usprawiedliwiającym jej twierdzenie o istnieniu przywołanej przyczyny kasacyjnej. Uzasadnienie wniosku sprowadza się, w istocie, do kwestionowania oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd oraz ustaleń, stanowiących podstawę faktyczną zaskarżonego postanowienia, co nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 i art. 398⁹ § 3 k.p.c.). Ocena charakteru władania nieruchomością (czy jest ono posiadaniem samoistnym czy zależnym) jest wprawdzie oceną prawną, ale opartą na faktach istotnych dla oceny tej kwestii, zrekonstruowanych przez Sąd *meriti* na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów. Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy merytorycznie, jak czynią to sądy powszechne w dwuinstancyjnym postępowaniu, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach jej podstaw, a zatem kontroluje zgodność z prawem wydanego orzeczenia, w tym prawidłowość wykładni i zastosowania określonej normy prawa

materialnego w ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanie faktycznym, nie zaś w stanie faktycznym uznanym subiektywnie przez skarżącego za miarodajny.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art.398⁹ § 2 oraz art. 98 w zw. z art. 108 i art.398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy oddalił wniosek małżonków Ź. o zasądzenie na ich rzecz od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego, albowiem nie byli oni i nie są zainteresowani w rozstrzygnięciu skargi, która w żaden sposób nie oddziałuje ona na ich prawa i interesy prawnie chronione.

Agnieszka Piotrowska

(A.D.)

[a.ł]